

Súd: Okresný súd Lučenec
Spisová značka: 9P/50/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6618205626
Dátum vydania rozhodnutia: 08. 10. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Eva Triznová
ECLI: ECLI:SK:OSLC:2019:6618205626.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Lučenec sudkyňou JUDr. Evou Triznovou vo veci starostlivosti o maloleté dieťa: D. Q., H.. XX.XX.XXXX, dieťa zastúpené kolíznym opatrovníkom: Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Lučenec, dieťa rodičov: matka - Z. Q., H.. XX.XX.XXXX, R. C. T. XX, R..Č.. M. K. K. K., Š. XXXX/X, F., štátny občan Slovenskej republiky, otec - neuvedený, za účasti starých rodičov maloletého dieťaťa: stará matka - X. Q., H.. XX.XX.XXXX, R. C. T. XX, Š. X. K. Q. B. K. X. - U. Q., H.. XX.XX.XXXX, R. C. T. XX, štátny občan Slovenskej republiky o zrušenie náhradnej osobnej starostlivosti a zverenie dieťaťa do osobnej starostlivosti matky, takto

rozhodol:

- I. Z r u š u j e náhradnú osobnú starostlivosť manželov X.O. Q., H.. XX.XX.XXXX B. U. Q., H.. XX.XX.XXXX, ktorá bola nariadená rozsudkom Okresného súdu Levice, č.k. 10P/83/2016-67 zo dňa 17.10.2016, ktorý rozsudok nadobudol právoplatnosť dňa 31.10.2016.
- II. Z v e r u j e maloletú D. Q., H.. XX.XX.XXXX do osobnej starostlivosti matky Z. Q., H.. XX.XX.XXXX.
- V. Žiaden z účastníkov n e m á nárok na náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Okresný súd Lučenec uznesením č.k. 9P/50/2019-76 začal konanie o zrušenie náhradnej osobnej starostlivosti podľa § 23 ods. 2 Civilného mimosporového poriadku. Rozsudkom Okresného súdu Levice č.k. 10P/83/2016-67 zo dňa 17.10.2016 bola maloletá D., H.. XX.XX.XXXX zverená do spoločnej náhradnej osobnej starostlivosti manželom X. Q., H.. XX.XX.XXXX B. U. Q., H.. XX.XX.XXXX, ktorí boli povinní vykonávať osobnú starostlivosť o maloleté dieťa v rovnakom rozsahu v akom ju vychovávajú rodičia. Matka dieťaťa bola zaviazaná prispievať na výživu dieťaťa sumou zodpovedajúcou 30% sumy životného minima na nezaopatrené neploleté dieťa. Rozsudok nadobudol právoplatnosť dňa 31.10.2016. Uznesením zo dňa 20.12.2018 č.k. 12P/66/2018-21 Okresný súd Lučenec dočasne zveril maloletú D. Q., H.. XX.XX.XXXX do výchovy a starostlivosti matky a uložil povinnosť starým rodičom X. Q., H.. XX.XX.XXXX a U. Q., H.. XX.XX.XXXX, aby maloletú odovzdali do starostlivosti matky. Neodkladné opatrenie trvá dočasu právoplatného rozhodnutia o veci zrušenia náhradnej osobnej starostlivosti maloletej D. Q., H.. XX.XX.XXXX.

2. Súd určil termín pojednávania na deň 08.10.2019. Starí rodičia maloletého dieťaťa X. Q. B. U. Q. ospravedlnili neúčast' na pojednávaní. Uvedli, že zo zdravotných dôvodov sa nemôžu pojednávania zúčastniť. Súhlasili s tým, aby maloletá D., nar. 19.02.2014 bola zverená do osobnej starostlivosti matky, u ktorej sa dieťa nachádza.

3. Súd nariadil pojednávanie v neprítomnosti starých rodičov dieťaťa.

4. Matka vypovedala tak, že navrhuje zrušiť náhradnú osobnú starostlivosť starých rodičov X. Q. B. U. Q., ktorá bola nariadená rozsudkom Okresného súdu Levice č.k. 10P/83/2016-67 zo dňa 17.10.2016. Starí rodičia sa o dcéru nemôžu starať, pretože ich zdravotný stav je narušený. V súčasnosti má vytvorené materiálne podmienky pre výchovu dieťaťa. O maloletú D. sa vie osobne dobre postarať.

5. Kolízny opatrovník Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Lučenec prešetril pomery v domácnosti starých rodičov. Uviedol, že bývajú v byte, ktorý pozostáva z kuchyne a jednej izby. X. Q. je poberateľkou starobného dôchodku vo výške 484,00 Eur. U. Q. je poberateľom starobného dôchodku vo výške 278,00 Eur. Starí rodičia maloletého dieťaťa súhlasia so zrušením náhradnej osobnej starostlivosti, najmä z toho dôvodu, že majú zdravotné problémy a preto by už nedokázali maloletej D. poskytovať dostatočnú starostlivosť. Vykonali sociálne šetrenie u matky maloletého dieťaťa v Domove sociálnych služieb „K. - útulok pre ženy s deťmi, kde pani Z. Q. býva spolu s maloletou D.. Matka dieťaťa je nezamestnaná, evidovaná ako uchádzačka o zamestnanie na Úrade práce, sociálnych vecí a rodiny Lučenec. V zariadení má k dispozícii jednu izbu, ktorá je riadne zariadená. Maloletá D. má v izbe vytvorené vhodné podmienky na hranie a trávenie voľného času.

6. Od septembra 2019 dieťa navštevuje Materskú škôlku na ulici M.R. Štefánika Lučenec.

7. Súd vypočul maloletú D. Q., pričom výsluch bol vedený citlivo s prihliadnutím na vek dieťaťa. Dieťa vstúpilo do pojednávacej miestnosti pekne a čisto upravené a jednoznačne sa vyjadrilo, že by chcelo zostať pri svojej matke.

8. Dokazovanie súd vykonal výsluchom matky dieťaťa, zástupkyne Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Lučenec, maloletého dieťaťa, prečítaním rozsudku Okresného súdu Levice č.k. 10P/83/2016-67, uznesenia č.k. 12P/66/2018-21, uznesenia Okresného súdu Prievidza č.k. 14P/5/2019-67, správy, ktorú vypracoval Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Lučenec, Obecný úrad T..

9. Rozsudkom Okresného súdu Levice č.k. 10P/83/2016-67 zo dňa 17.10.2016, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 31.10.2016 bola maloletá D., H.. XX.XX.XXXX zverená do spoločnej náhradnej osobnej starostlivosti manželom X. Q., H.. XX.XX.XXXX a U. Q., H.. XX.XX.XXXX. Matka bola zaviazaná prispievať na výživu dieťaťa sumou zodpovedajúcou 30% sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa. Rozsudok nadobudol právoplatnosť dňa 31.10.2016.

10. Okresný súd Prievidza uznesením č.k. 14P/5/2019-67 zo dňa 22.08.2019 preniesol svoju príslušnosť na Okresný súd Lučenec vo veci starostlivosti o maloleté dieťa. Uznesenie nadobudlo právoplatnosť dňa 11.09.2019.

11. Uznesením č.k. 12P/66/2018-21 zo dňa 20.12.2018 súd dočasne zveril maloletú D. Q., H.. XX.XX.XXXX do výchovy a starostlivosti matky a uložil starým rodičom dieťaťa odovzdať maloletú D.B. do starostlivosti matky. Súčasne vymedzil, že neodkladné opatrenie trvá dočasu právoplatného rozhodnutia vo veci zrušenia náhradnej osobnej starostlivosti maloletej D. Q., H.. XX.XX.XXXX.

12. Obec Zlatno vypracovala správu, z ktorej vyplýva, že starí rodičia dieťaťa majú trvalý pobyt v obci T.. Maloletá D. sa v súčasnosti nachádza v starostlivosti ich dcéry - matky dieťaťa.

13. Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Lučenec vypracoval správu, z ktorej vyplýva, že matka dieťaťa má vytvorené materiálne podmienky pre výchovu dieťaťa. Starí rodičia vzhľadom na narušený zdravotný stav nemôžu zabezpečiť starostlivosť o maloletú D. v dostatočnom rozsahu.

14. Podľa § 1 Civilného mimosporového poriadku, podľa tohto zákona súdy prejednávajú a rozhodujú veci ustanovené v tomto zákone.

15. Podľa § 2 ods. 1 Civilného mimosporového poriadku, na konania podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak.

16. Podľa § 111 písm.c) , o) Civilného mimosporového poriadku v konaní vo veciach starostlivosti súdu o maloletých súd rozhoduje o výžive maloletého o zverení dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti.

17. Podľa § 44 ods. 1 Zákona o rodine náhradnou starostlivosťou je viacero osobitne usporiadaných, na seba nadväzujúcich a vzájomne sa podmieňujúcich dočasných opatrení, ktoré nahrádzajú osobnú starostlivosť rodičov o maloleté dieťa v prípadoch, ak ju rodičia nezabezpečujú alebo nemôžu zabezpečiť.

18. Podľa § 44 ods. 2 Zákona o rodine náhradná starostlivosť, na ktorej základe vznikajú vzťahy medzi maloletým dieťaťom a inou osobou, môže vzniknúť len rozhodnutím súdu a jej obsah tvoria práva a povinnosti vymedzené zákonom alebo súdnym rozhodnutím.

19. Podľa § 44 ods. 3 Zákona o rodine náhradnou starostlivosťou je a) zverenie maloletého dieťaťa do osobnej starostlivosti inej fyzickej osoby než rodiča (ďalej len "náhradná osobná starostlivosť"), b) pestúnska starostlivosť a c) ústavná starostlivosť.

20. Podľa § 44 ods. 4 Zákona o rodine súd pri rozhodovaní o tom, ktorý zo spôsobov náhradnej starostlivosti zvolí, vždy prihliadne na záujem maloletého dieťaťa.

21. Podľa § 45 ods. 1 Zákona o rodine ak to vyžaduje záujem maloletého dieťaťa, súd môže zveriť maloleté dieťa do náhradnej osobnej starostlivosti. Osobou, ktorej možno maloleté dieťa takto zveriť, sa môže stať len fyzická osoba s trvalým pobytom na území Slovenskej republiky, ktorá má spôsobilosť na právne úkony v plnom rozsahu, osobné predpoklady, najmä zdravotné, osobnostné a morálne, a spôsobom svojho života a života osôb, ktoré s ňou žijú v domácnosti, zaručuje, že bude náhradnú osobnú starostlivosť vykonávať v záujme maloletého dieťaťa.

22. Podľa § 45 ods. 2 Zákona o rodine pri zverení maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti uprednostní súd predovšetkým príbuzného maloletého dieťaťa, ak spĺňa ustanovené predpoklady.

23. Podľa § 45 ods. 3 Zákona o rodine v rozhodnutí súd vymedzí osobe, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti, jej rozsah práv a povinností k maloletému dieťaťu.

24. Podľa § 45 ods. 4 Zákona o rodine osoba, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti, je povinná vykonávať osobnú starostlivosť o maloleté dieťa v rovnakom rozsahu, v akom ju vykonávajú rodičia. Právo zastupovať maloleté dieťa a spravovať jeho majetok má iba v bežných veciach. Ak táto osoba predpokladá, že rozhodnutie zákonného zástupcu maloletého dieťaťa v podstatných veciach nie je v súlade so záujmom maloletého dieťaťa, môže sa domáhať, aby tento súlad pri konkrétnom rozhodnutí zákonného zástupcu preskúmal súd.

25. Podľa § 45 ods. 5 Zákona o rodine na správu majetku maloletého dieťaťa sa primerane použijú ustanovenia § 32 a 33.

26. Podľa § 45 ods. 6 Zákona o rodine rodičia maloletého dieťaťa vykonávajú práva a povinnosti vyplývajúce z rodičovských práv a povinností len v rozsahu, v akom nepatria osobe, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti. Rodičia majú právo stýkať sa s maloletým dieťaťom, ktoré bolo zverené do náhradnej osobnej starostlivosti. Ak sa s osobou, ktorej bolo maloleté dieťa takto zverené, nedohodnú o výkone tohto práva, rozhodne na návrh niektorého z rodičov alebo tejto osoby súd.

27. Podľa § 45 ods. 7 Zákona o rodine vyživovacia povinnosť rodičov voči maloletému dieťaťu rozhodnutím súdu podľa odseku 1 nezaniká.

28. Podľa § 45 ods. 8 Zákona o rodine súd pri rozhodovaní o zverení maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti určí rodičom alebo iným fyzickým osobám povinným poskytovať maloletému dieťaťu výživné rozsah ich vyživovacej povinnosti a súčasne im uloží povinnosť, aby výživné poukazovali počas trvania náhradnej osobnej starostlivosti najdlhšie však do dovŕšenia plnoletosti dieťaťa, úradu práce, sociálnych vecí a rodiny.

29. Podľa § 47 ods. 1 písm. e) Zákon o rodine náhradná osobná starostlivosť zaniká právoplatným rozhodnutím súdu o zrušení náhradnej osobnej starostlivosti.

30. Podľa § 47 ods. 2 Zákona o rodine súd zruší náhradnú osobnú starostlivosť len z vážnych dôvodov, najmä ak osoba, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti, zanedbáva maloleté dieťa alebo porušuje svoje povinnosti; urobí tak vždy, ak o to táto osoba požiada.

31. Podľa § 47 ods. 5 Zákona o rodine ak zanikne náhradná osobná starostlivosť z dôvodov uvedených v odseku 1 písm. c) alebo e) a rodičia naďalej nezabezpečujú alebo nemôžu zabezpečiť osobnú starostlivosť o maloleté dieťa, súd rozhodne o ďalšej náhradnej osobnej starostlivosti o maloleté dieťa.

32. Podľa § 121 Civilného mimosporového poriadku rozsudky o úprave výkonu rodičovských práv a povinností a výžive maloletých a o priznaní, obmedzení alebo pozbavení rodičovských práv a povinností alebo o pozastavení ich výkonu možno zmeniť alebo zrušiť aj bez návrhu, ak sa zmenia pomery.

33. Podľa § 217 ods. 1 Civilného sporového poriadku, pre rozsudok je rozhodujúci stav v čase jeho vyhlásenia.

34. Podľa článku 5 základných zásad Zákona o rodine záujem maloletého dieťaťa je prvoradým hľadiskom pri rozhodovaní vo všetkých veciach, ktoré sa ho týkajú. Pri určovaní a posudzovaní záujmu maloletého dieťaťa sa zohľadňuje najmä

- a) úroveň starostlivosti o dieťa,
- b) bezpečie dieťaťa, ako aj bezpečie a stabilita prostredia, v ktorom sa dieťa zdržiava,
- c) ochrana dôstojnosti, ako aj duševného, telesného a citového vývinu dieťaťa,
- d) okolnosti, ktoré súvisia so zdravotným stavom dieťaťa alebo so zdravotným postihnutím dieťaťa,
- e) ohrozenie vývinu dieťaťa zásahmi do jeho dôstojnosti a ohrozenie vývinu dieťaťa zásahmi do duševnej, telesnej a citovej integrity osoby, ktorá je dieťaťu blízkou osobou,
- f) podmienky na zachovanie identity dieťaťa a na rozvoj schopností a vlôh dieťaťa,
- g) názor dieťaťa a jeho možné vystavenie konfliktu lojality a následnému pocitu viny,
- h) podmienky na vytváranie a rozvoj vzťahových väzieb s obidvomi rodičmi, súrodencami a s inými blízkymi osobami,
- i) využitie možných prostriedkov na zachovanie rodinného prostredia dieťaťa, ak sa zvažuje zásah do rodičovských práv a povinností.

35. Z vykonaného dokazovania bolo preukázané, že maloleté dieťa bolo zverené do náhradnej osobnej starostlivosti starých rodičov rozsudkom Okresného súdu Levice č.k. 10P/83/2016-67, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 31.10.2016. Starí rodičia sa o maloletú D. starali, avšak ich zdravotný stav je dlhšiu dobu narušený, poukázali na tú skutočnosť, že najlepším riešením pre maloleté dieťa je, aby sa vrátilo do osobnej starostlivosti svojej matky a navrhli zrušiť náhradnú osobnú starostlivosť. Náhradná osobná starostlivosť je založená na princípe dobrovoľnosti. Aj z tohto dôvodu je súhlas osoby, ktorej je dieťa zverené jednou z nevyhnutných náležitostí splnenia podmienok na jej nariadenie. Pokiaľ teda osoba, ktorej bolo dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti, už nemá záujem naďalej poskytovať starostlivosť o dieťa, je dôvodné, aby súd rozsudok, na základe ktorého bolo dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti zrušil. Na strane starých rodičov sú splnené objektívne podmienky pre zrušenie náhradnej osobnej starostlivosti aj z toho dôvodu, že ich zdravotný stav je dlhodobo narušený.

36. Ak dôjde k zrušeniu náhradnej osobnej starostlivosti nasleduje obnovenie výkonu rodičovských práv a povinností rodičov v pôvodnom rozsahu. Súd je však i napriek tomu povinný skúmať, či rodičia dokážu zabezpečiť riadnu starostlivosť o maloleté dieťa a či nie je naďalej nevyhnutné nariadenie výkonu náhradnej osobnej starostlivosti. V posudzovanej právnej veci si matka vytvorila materiálne podmienky pre výchovu dieťaťa. Má záujem o maloletú D. sa osobne starať, naviac medzi matkou a dieťaťom sú vytvorené citové väzby, ktorá skutočnosť bola potvrdená výsluchom dieťaťa na pojednávaní. Dôvodné je, aby výchovu maloletej D. zabezpečovala matka. V najlepšom záujme maloletého dieťaťa je, pokiaľ starostlivosť o jeho výchovu zabezpečuje rodič.

37. Súd nerozhodoval o výživnom, pretože ku dňu vyhlásenia rozsudku v tejto veci otcovstvo k maloletej D. nie je určené.

38. Z týchto dôvodov súd rozhodol tak, ako to vyplýva z výrokovej časti rozsudku a výrok o trovách súd založil na ustanovení § 52 Civilného mimosporového poriadku.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je prípustné odvolanie, ktoré sa podáva v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresný súd Lučenec, Ulica Dr. Herza 14, 984 37 Lučenec, písomne, v dvoch vyhotoveniach.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Podľa § 62 ods. 1, 2 Civilného mimosporového poriadku je odvolanie možné odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci. Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní.

Podľa § 63 Civilného mimosporového poriadku v odvolacom konaní možno uvádzať nové skutkové tvrdenia a predkladať nové dôkazné návrhy.

Podľa § 64 Civilného mimosporového poriadku zmena návrhu na začatie konania je v odvolacom konaní prípustná.

Podľa § 65 Civilného mimosporového poriadku odvolací súd nie je viazaný rozsahom odvolania vo veciach, v ktorých možno začať konanie aj bez návrhu.

Podľa § 66 Civilného mimosporového poriadku odvolací súd nie je odvolacími dôvodmi viazaný.

Podľa § 67 Civilného mimosporového poriadku na vady konania pred súdom prvej inštancie prihliada odvolací súd, len ak mali za následok nesprávne rozhodnutie vo veci.

Podľa § 367 ods. 3 Civilného mimosporového poriadku uznesenie o nariadení neodkladného opatrenia je vykonateľné vyhlásením; ak sa nevyhlasuje, je vykonateľné, len čo bolo vyhotovené.